

کوتاه از **دیپلماسی**

دیدارهای هیئت ایران با نمایندگان اروپا، چین و روسیه

● **ایسنا؛** رئیس هیئت مذاکره‌کننده ایران عصر دوشنبه پیش از نشست افتتاحیه کمیسیون مشترک برجام با انریکه مورا، معاون رئیس دستگاه سیاست خارجی اتحادیه اروپا دیدار کرد. از سوی دیگر رؤسای هیئت‌های ایران، روسیه و چین پیش از آغاز دور هشتم مذاکرات وین دیدار کردند. میخائیل اولیانوف، نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی در وین و رئیس هیئت روس درباره این جلسه در توییت نوشت: «صبح امروز [دوشنبه] دیدار هیئت‌های ایران، چین و روسیه برای مقایسه یادداشت‌ها پیش از آغاز رسمی ششمین دور مذاکرات وین درخصوص برجام که قرار است امروز [دوشنبه] برگزار شود، انجام شد.»

وزیر خارجه آذربایجان: تنش میان باکو و تهران پایان یافته است

● **ایسنا؛** وزیر خارجه جمهوری آذربایجان در کنفرانسی خبری تصریح کرد تنش‌ها میان ایران و جمهوری آذربایجان به پایان رسیده است. به گزارش نیوز ارمنیا، جیجور بایرامف، رئیس‌جمهوری آذربایجان، روز دوشنبه در کنفرانسی خبری گفت: «بر کسی پوشیده نیست که چندی پیش تنش‌ها و سوءتفاهم‌هایی میان دو کشور (ایران - جمهوری آذربایجان) وجود داشته است، اما همگی رفع شده‌اند.» به گفته او در دیدار رؤسای جمهور ایران و آذربایجان در عشق‌آباد مسائل متعددی مورد گفت‌وگو قرار گرفت. در دیدار هفته گذشته در باکو طرفین بر سر انجام رایزنی‌های سیاسی دست‌کم هر شش ماه یک بار توافق کردند. بایرامف همچنین اشاره کرد دیدار کمیسیون اقتصادی درون‌دولتی ایران - آذربایجان در آینده‌ای نزدیک برگزار خواهد شد. وی افزود: «در چارچوب این دیدار بر سر نقشه راه اجرای پروژه‌های جدید در حوزه اقتصادی میان ایران و آذربایجان توافق شد.»

ادامه از **صفحه اول**

فرمان اقتصاد!

... و این اقتصاد دولتی زمینه گسترش فساد را فراهم کرد است. متأسفانه در شاخص‌های کلان اقتصادی، نرخ سرانه و خلق سرمایه مشکلاتی مانند تورم، رشد اقتصادی و درآمد سرتان را داریم که هرگز در شرایط مناسبی که شایسته ملت ایران است، قرار ندارد. ... سیاست‌های بانک مرکزی در راستای سیاست‌های مالی تعریف می‌شود؛ بنابراین هر روز شاهد کاهش ارزش پول ملی هستیم و نمی‌شود بانک مرکزی، صندوق دولت برای تأمین نیازهای مالی او باشد و این امر منجر به رشد تورمی می‌شود که شاهدش هستیم. تورم به معنای کاهش ارزش پول ملی، انتقال ثروت از جیب طبقات متوسط و ضعیف به جیب صاحبان ثروت و رکود اقتصاد ملی... در واقع رابطه بین تورم و رشد اقتصادی معکوس است. یکی از مهم‌ترین اقدامات برای مدیریت تورم و فراهم‌کردن زمینه رشد اقتصاد ملی، اصلاح قیمت‌های بودجه‌ریزی کشور و نظام بانکی است...». در این تحلیل وضعیت امروز اقتصاد کشور با ارجاع به دو عامل تورم ۵۰درصدی و رشد اقتصادی صفردصدی بسیار ناشایست و پدیدرستی عنوان می‌شود که این وضعیت حاصل وابستگی شدید به درآمدهای نفتی، عدم استقلال بانک مرکزی و... است. وضعیتی که اقتصادی دولتی و فساددولتی را ایجاد کرده و اصلاح آن جز با توازن دخل و خرج دولت (اصلاح نظام بودجه‌ریزی) و رفع ناترازی نظام بانکی ممکن نیست.

۳- طبق تحلیل فوق حل مشکلات معیشتی مردم و تورم به با کنترل و قیمت‌گذاری و مداخلات دولتی که به‌طور مکرر از سوی رئیس دولت مورد تأکید قرار می‌گیرد، بلکه با کاهش ناترازی‌های بودجه و نظام بانکی و... امکان‌پذیر است؛ راهی که با گذار از اقتصاد نفتی و دولتی و ایجاد تنوع و ارتقای کمیت و کیفیت کالاها و خدمات حاصل می‌شود و این نیز صرفاً با دستور و فرمان به دست نمی‌آید و در گرو افزایش سرمایه‌گذاری مادی و فکری است. سرمایه‌گذاری‌ای که نیازمند اطمینان و اعتماد جامعه و سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی به حاکمیت بر برقراری ثبات در قوانین و مقررات و استحکام قرارداده‌ها و تأمین حقوق و آزادی‌های مشروع قانونی است. مصادیق ضرورت‌های فوق به‌روشنی ازجمله چنین‌اند: حل هر چه سریع‌تر پرونده هسته‌ای و کشودن گرهِ‌های سیاست خارجی از دست‌وپای اقتصاد، تصویب اف‌ای‌تی‌اف، رفع انحصارات و نیمه‌انحصارات و حضور انواع نهادهای دولتی و شبه‌دولتی در اقتصاد، رفع سرکوب قیمت‌ها و سایر مداخلات دولت و نیز امکان فعالیت امن احزاب سیاسی و نهادهای مدنی و تشکل‌های صنفی و صنعتی و... اگر به‌راستی قصد و اراده حل بحران‌ها و ابرچالش‌های اقتصادی در بالاترین مقام اجرائی کشور وجود داشته باشد و انگیزه خاص جناحی در توصیف و تحلیل این ابرچالش‌ها نیز در مهم‌ترین جایگاه و تریبون دینی و عبادی وجود نداشته باشد، راه‌حل‌ها زیاد دور و بعید نیستند و از طریق علم و دانش بشری و بهره‌گیری از تجربه کشورهای موفق و پیشرفته قابل دسترس‌اند. یادمان باشد اقتصاد، اتومبیل نیست که فرمان آن هر طرف که خواستیم بچرخد، موجودی زنده و بسیار پیچیده است که همه بازیگران اقتصادی به میزان هنر و دانش خود در هدایت و تأثیرگذاری بر سمت‌وسوی حرکت آن نقش دارند.

دیپلماسی

احیای برجام به زبان ساده از قول وزیر امور خارجه ایران

پول نفت به حساب ایران واریز شود

ایرانیان خارج از کشور، از چهارشنبه اطلاعات خود را در سایت میخک بارگذاری کنند

آنها هم می‌شود، گفت: «برای سفر ایرانیان خارج از کشور به ایران ما در ذیل سایت میخک وزارت خارجه که خدمات کنسولی ارائه می‌کند، محیطی را فراهم کرده‌ایم که از روز چهارشنبه هم‌زمان با برگزاری نشست شورای عالی ایران‌ایران خارج از کشور بارگذاری می‌شود و از این طریق ایرانیان خارج از کشور می‌توانند بدون هیچ مشکلی اطلاعات اولیه خود را وارد کنند و از ما برای ورود به کشور استعلام بگیرند. ما درخواست آنها را با استعلام از قوه قضائیه و دستگاه‌های ذی‌ربط امنیتی مورد بررسی قرار می‌دهیم و به درخواست بررسی آنها رسیدگی می‌کنیم و به آنها اطلاع می‌دهیم که برای سفر به ایران با مسائل و مشکلی روبه‌رو نیستند. البته بر این موضوع نیز تأکید می‌شود که آنها در مدت اقامتشان در ایران باید تمام مقررات و قوانین را رعایت کنند. طبق توضیحاتی که در سایت میخک آمده است.»

امیرعبدللهیان در این بخش از سخنرانی‌اش گفت که امروز، سیزدهمین دولت جمهوری اسلامی ایران بر دو اصل در سیاست خارجی خود تکیه و توجه عمیق دارد: «همکاری با حوزه همسایگان ایران و پیشبرد دیپلماسی اقتصادی». دقت در این دو معنا متضمن این نکته است که ایران پس از یک سده جدیدی از مناطق فراموئی خود، این نوبت مصمم است باب همکاری‌های درون‌منطقه‌ای را بگشاید. در این مسیر شبکه جامعه ایرانیان فراموزی نقش مهمی را می‌تواند ایفا کند، نقشی که کاملاً منطبق با کارکرد جوامع مهاجر یا به کوچ رانده‌شده از ایران است. وزارت امور خارجه، بدون تبعیض و تعصب و

سخنگوی وزارت خارجه در نشست خبری هفتگی توضیح داد

جواب سربالای ایران به درخواست عراق

نگاهمان نگاهموز وزارت خارجه دیروز در نشست خبری هفتگی خود در توضیح واکنش ایران به درخواست عراق برای مذاکره مستقیم ایران با آمریکا پاسخ به این درخواست‌ها را منوط به دیدن «تغییر» در وضعیت دانست. او همچنین درباره پیگیری بدهی عراق به ایران، وضعیت گفت‌وگوهای وین و پیگیری دیپلماسی اقتصادی به‌عنوان یکی از شعارهای اصلی وزارت خارجه دولت سیزدهم توضیحاتی ارائه داد. در این نشست، خطیب‌زاده درباره پاسخ ایران به تهدیدات اسرائیل گفت: «پاسخ تهدید نظامی رژیم غاصب، مانور پیامبر اکرم(ص) است.» خطیب‌زاده همچنین در پاسخ به سوآلی درباره سفر رئیس‌جمهور به روسیه گفت: «اخبار سفر رئیس‌جمهور را دفتر رئیس‌جمهور اعلام می‌کند. این برنامه در دستور کار است و زمان و جزئیات را دفتر رئیس‌جمهور اعلام می‌کند.»

پاسخ ایران به درخواست عراق درباره مذاکره با آمریکا

خطیب‌زاده درباره اظهارات وزیر خارجه عراق برای مذاکره مستقیم ایران و آمریکا گفت: «ما به حسن نیت بردارن در عراق هیچ‌گاه شک نداشته‌یم. دوستان در عراق در موضوعات منطقه‌ای و بین‌المللی با حسن نیت و فعال و ابتکارات تلاش کردند، نقش سازنده‌ای داشتند و ما ارج گذاشتیم و استقبال کردیم.» وی افزود: «وزیر خارجه عراق نظراتش را بیان کرد و در ملاقات با آقای امیرعبداللهیان در این خصوص صحبت‌هایی را داشت. جواب ایران همواره این بوده که باید تغییری ببینیم که ساختنی به این درخواست‌ها داشته باشیم. برای ما مهم تحقق منافع مردم ایران است و در وین بر اساس همین چارچوب با آمریکا به صورت غیرمستقیم در حال تبادل منون به صورت غیررسمی هستیم.»

در گفت‌وگوهای وین از موضوعات شکلی عبور کردیم
خطیب‌زاده درباره رویکرد دیگر طرف‌های گفت‌وگوهای برجام گفت: «در گفت‌وگوهای وین تیم مذاکره‌کننده برمی‌گردد یا نه، گفت: «تیم

دیپلماسی

سال نوزدهم • شماره ۴۱۸۱ • روزنامه

ادامه از **صفحه اول**

سه‌گانه فرانسوی

در همین راستا، اروپایی‌ها به زعامت فرانسه در هماهنگی با ایالات متحده درمورد مسئله هسته‌ای ایران، سه نقش مشخص دارند: «مشاور، میانجی و اهرم فشار». اولین نقش، نقش مشاور است. پس از شکاف کم‌سابقه فرآآتلانتیک در دوره ترامپ، این نقش در دوره بایدن دست‌کم در مورد ایران مجددا احیا شده است. در همین زمینه جالب است بدانیم که چارچوب کلی راهبرد فعلی ایالات متحده در قبال ایران، همان پیشنهاد چهار ستونی امانوئل مکرون به ترامپ (حفظ برجام و تکمیل آن با رفع نواقض برجام، مهار برنامه موشکی و فعالیت‌های منطقه‌ای ایران) برای جلوگیری از خروج او از برجام است. مکرون این پیشنهاد را در سفر ۲۴ آوریل ۲۰۱۸ خود به واشنگتن -چند روز پیش از خروج ترامپ از برجام- ارائه داد که در آن زمان مورد پذیرش ترامپ قرار نگرفت. با روی‌کارآمدن بایدن، این پیشنهاد مورد توجه دولت جدید ایالات متحده قرار گرفت و به مبنای همکاری جدید فرآتلانتیک برای احیای برجام تبدیل شد. نقش دوم نقش میانجی است. تجربه نشان داده است اروپایی‌ها و در صدر آن فرانسوی‌ها بیش از هر کشورشیرین‌المللی دیگری توان میانجیگری و نزدیک‌کردن دیدگاه‌های ایران و آمریکا را دارند. در سال‌های اخیر میانجیگران مختلفی مانند ژاپن، عراق، کویت، قطر، عمان و... پای کار آمدند، اما با هم این اروپایی‌ها بودند که موفق شدند تهران و واشنگتن را برای مذاکره اگرچه به شکل غیرمستقیم متقاعد کنند. با توجه به حضور اروپایی‌ها در ۴+۱ و ممانعت ایران از مذاکره مستقیم با ایالات متحده، این نقش امروز بیش از هر زمان دیگری نمایان است و ایالات متحده دیدگاه‌های خود را عمدتاً از کانال اروپایی‌ها به ایران منتقل می‌کند. نقش سوم نقش اهرم فشار است. اروپایی‌ها همواره در کنار نقش میانجیگرانه، آنجا که لازم دیده‌اند، در قالب فشارهای سیاسی و تحریم به‌عنوان اهرم فشار نیز عمل کرده‌اند. در دور اخیر مذاکرات، دو ویژگی موجب شده است تا اروپایی‌ها و سردمدار آنها یعنی فرانسه از قدرت اهرم فشار بیشتری نسبت به گذشته برخوردار باشند: نخست، پتانسیل عضویت در برجام و امکان استفاده از مکانیسم ماشه در صورت شکست مذاکرات و دوم، وظیفه پرکردن خلأ حضور آمریکا در میز اصلی مذاکرات. واقعیت این است که فرانسوی‌ها در زمینه ایفای نقش‌های سه‌گانه فوق کاملاً با ایالات متحده هماهنگ هستند و به صورت مستقل و خودسر عمل نمی‌کنند. در شرایط فعلی، پاریس پس از طرف مشورت قرارگرفتن مجدد از سوی ایالات متحده در دوره بایدن و متقاعدکردن ایران برای شروع مذاکرات احیای برجام، تقریباً از دو نقش اول عبور کرده و در هماهنگی با واشنگتن در حال ایفای نقش سوم است. برخلاف برخی تحلیل‌ها، فرانسه مشتاق احیای هرچه سریع‌تر برجام است و با توجه به موضع سخت‌گیرانه دولت جدید ایران، حصول آن را از رهگذر فشار بر تهران می‌بیند. در همین راستا، پاریس با علم به اینکه هرگونه توافقنی نهایتاً حاصل خواهد شد تهران و واشنگتن است، در ایفای نقش سوم، دو هدف اساسی را دنبال می‌کند: ۱. تعدیل دستور کار مذاکراتی ایران از طریق اتخاذ موضعی تندتر و انتقال ایران به منظور نزدیک‌شدن ایران به دیدگاه‌های آمریکا و ۲. ترغیب ایران به سمت مذاکره مستقیم با آمریکا.

ادامه از **صفحه ۲**

بودجه ۱۴۰۱ تضعیف یا تقویت شفافیت؟

یک به یک ردیف‌ها باید بر اساس روش «بودجه‌ریزی بر مبنای صفر» بازبینی شود و مشخص شود آیا واقعا ادامه فعالیت آنها لازم است و چه فایده‌ای برای مردم دارند. به این ترتیب تعداد زیادی از این ردیف‌ها می‌تواند از طریق بازفرینی دولت و ماموریت آنها حذف و ادغام شود. دوم تجدید ساختار جدالو بودجه‌ای بر مبنای ساختار حقوقی اداره دستگاه‌ها. برای مثال، تعداد زیادی از ردیف‌ها در حل حاضر مربوط به دانشگاه‌های ذیل وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی است. این‌گونه دستگاه‌ها هیئت‌امنایی اداره می‌شوند. اگر دولت به ساختار اداره به صورت هیئت‌امنایی اعتقاد دارد، می‌تواند برای تأکید بر اداره مستقل، آنها را کاملاً از سایر دستگاه‌ها جدا کند و علاوه بر این، اعتبارات مصوب را بدون نیاز به فرایند تخصیص به آنها پرداخت کند. به این ترتیب به جای آنکه صدها رئیس دانشگاه در حال رفت‌وآمد به سازمان برنامه و بودجه و خزانه باشند، از ابتدا می‌توانستند که جقدر اعتبار دارند و وقت خود را صرف برنامه‌ریزی و ارتقای شاخص‌های عملکردی و پاسخ‌گویی درباره عملکرد به وزارتخانه‌های فوق می‌کنند.

● **عضویت‌عملی دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی**

مسیر بازپرداخت بدهی‌ها همکاری کنند». سخنگوی دستگاه دیپلماسی درباره پرداخت بدهی‌های عراق به ایران گفت: «یکی از موضوعات پرداخت بدهی‌هاست و دوستان در عراق صادقانه تلاش کردند در مسیر بازپرداخت بدهی‌ها همواره همکاری کنند و دوستان در عراق مشتریان خوبی بوده‌اند. در چهار ماه گذشته سفارتخانه‌های ما در موضوعاتی که احتیاجات مردم بوده تلاش‌های زیادی را صورت داده‌اند و وزارت خارجه با برجام است.»

موضوع مشمولین خارج از کشور در حال بررسی
سخنگوی وزارت خارجه درباره اظهارات وزیر خارجه در باکو برای ایرانیان خارج از کشور گفت: «مقدمات نخستین جلسه حضور شورای عالی ایرانیان با فرامه‌م و طرح جامع ایرانیان خارج از کشور هم آماده شده تا در این مجلس مجلس قانون خوبی برای حمایت و صیانت از ایرانیان خارج از کشور داشته باشیم.» وی اضافه کرد: «یکی از سرفصل‌های این طرح همین موضوع مشمولین است که در صورت مصوب‌شدن جزئیات آن را اطلاع‌رسانی می‌کنم.»

انتقال ایرلو با تأخیر انجام شد
خطیب‌زاده درباره گلایه اخیر خود از عربستان به دلیل تأخیر در انتقال سفیر ایران در یمن به کشور گفت: «انتقال شهید ایرلو در چند مرحله اتفاق افتاد. ایشان جانابا شیمیایی بود و کرونا روی ایشان تأثیر بیشتری گذاشت و دومین دلیل هم این بود که به دلیل تحریم یمن، امکانات رسیدگی به وضعیت ایشان در این کشور مهیا نشده. سخنگوی وزارت امور خارجه افزود: «وقتی در دو روز اول متوجه شدیم و تلاش به انتقال کردیم ابتدا از دو کشور همسایه و دوست درخواست کمک کردیم که انجام نشد تا اینکه عراق ورود کرده و با ائتلاف سعودی هماهنگ و انتقال انجام شد، اما انتقال ایشان با چند روز تأخیر انجام شد.»

بیرد». وی درباره احتمال تأخیر در بهره‌برداری از واحدهای ۲ و ۳ در موعد مقرر گفت: «این درخواست صورت گرفته است که طرف‌های روس اقدامات جبرانی داشته باشند تا بتوانند خلا زمانی به‌وجودآمده را جبران کنند.»
مدیرعامل شرکت ملی پیمانکاری داره».
وی درباره تأخیر دوساله ایجادشده در پروژه توضیح داد و بیان کرد: «این تأخیر به دلیل مشکلات مالی بین کارفرما و پیمانکار بود؛ زیرا امکان انتقال ارز وجود نداشته و کارفرما نتوانسته است ارز مورد نظر را به پیمانکار پرداخت کند. از سوی دیگر، طرف روسی نتوانسته است تعهد خود را به پیمانکارهای ایرانی پرداخت کند و بنابراین پیمانکارهای ایرانی توان ادامه کار را ندارند.»
مدیرعامل شرکت تولید و توسعه انرژی اتمی افزود: «ایران در قبال ساخت نیروگاه اتمی بوشهر به پیمانکار روسی بدهکار است. همچنین باید اعتبارات طرف روسی نیز افزایش پیدا کند، اما به دلیل محدودیت‌هایی که در کشور وجود دارد، این کار انجام نشده است. با صحبت‌هایی که آقای اسلامی رئیس سازمان انرژی اتمی با روسیه داشته، قرار بر این شده است که طرف روسی با جدیت بیشتری کارها را در واحدهای ۲ و ۳ پیش